

-projekt-

**UCHWAŁA NR/...../21
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego
w związku z ogłoszeniem roku 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 2 Statutu Województwa Podkarpackiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999r. Nr 28, poz.1247 z późn. zm.);

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się stanowisko w związku z ogłoszeniem roku 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Sejmiku Województwa Podkarpackiego
z dnia

**Stanowisko Sejmiku Województwa Podkarpackiego
w związku z ogłoszeniem roku 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja**

Radni Województwa Podkarpackiego wyrażają uznanie dla inicjatywy Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej ustanawiającej rok 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja i wolę włączenia się województwa podkarpackiego w obchody tej znaczącej w dziejach polskiego i europejskiego parlamentaryzmu rocznicy. Przywołanie dzisiaj, w 230 rocznicę uchwalenia pamięci o wspaniałym dziedzictwie Konstytucji 3 Maja jako drugiej ustawy zasadniczej na świecie, będącej wybitnym osiągnięciem polskiej myśli politycznej, wynikającej z długiej tradycji polskiego parlamentaryzmu stanowić powinno podstawę refleksji o wkładzie naszego narodu w dzieje europejskiej cywilizacji. Konstytucja 3 Maja powstawała z woli tych, którym na sercu leżało dobro Polski i ocalenie jej niepodległości. Ówczesny czas wymagał odważnych działań i odpowiedzialnych decyzji elit, które rozumiały niebezpieczeństwo utraty suwerenności i miały świadomość, że tylko nowoczesne, wychodzące poza dotychczasowe schematy polityczne myślenie ma szansę ocalić państwo – trwającą już ponad 200 lat Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Reformatorzy działali pod presją dziejącej się niesprawiedliwości i obcej agresji, podejmując próbę naprawy Rzeczypospolitej i uczynienia jej silną w obliczu zagrożeń. Ta determinacja, choć formalnie nie ustrzegła Ojczyzny przed ostatecznym rozbiorem, stała się na dziesiątki lat, aż do czasów współczesnych światłem nadziei i wolności, oparciem dla zrywów niepodległościowych i wiarą, że *jeszcze Polska nie zginęła*.

Radni Województwa Podkarpackiego zachęcają wszystkich mieszkańców regionu do zapoznania się z niezwykłym dziedzictwem Konstytucji 3 Maja i upowszechniania jej dorobku, także w kontekście wielowiekowych tradycji polskiego parlamentaryzmu oraz wkładu naszego narodu w rozwój europejskiej cywilizacji. Niech ten szczególny czas stanowi okazję do wielu cennych refleksji, nowych inicjatyw oraz przyczyni się do wzrastania kolejnych pokoleń Polaków w duchu patriotyzmu i umiłowania Ojczyzny,

budowanych w oparciu o dumę z dokonań naszych przodków oraz potrzebę umacniania i unowocześniania państwa.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 27 listopada 2020 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja. W bieżącym roku mija bowiem 230 lat od uchwalenia tego jakże znaczącego i ważnego w dziejach dokumentu.

Konstytucja 3 Maja uchwalona jako pierwsza w Europie i druga na świecie była dokumentem, który mógł uczynić z Rzeczypospolitej Obojga Narodów nowoczesne państwo, wyznaczającym prawa i obowiązki obywateli w myśl zasady konstytucyjnego porządku i równości obywateli wobec prawa. Do dzisiaj wzbudza na arenie międzynarodowej podziw jako wybitne i nowatorskie przedsięwzięcie polskiego narodu. W zamierzeniu autorów konstytucja z 1791 r. miała stać się fundamentem gruntowych przemian społecznych i politycznych wyznaczających nowe rozwiązania w regulacjach porządku prawnego państwa. Agresja zaborców spowodowała w XVIII w. utratę niepodległości przez Polskę – I Rzeczpospolitą, ale Konstytucja majowa od początku stała się dla kolejnych pokoleń przełomowym credo w budowie polskiego parlamentaryzmu i podejmowaniu wysiłku na rzecz odzyskania niepodległości oraz nowoczesnych zasad funkcjonowania państwa. Zaszczepiona w świadomości Polaków jako ostatnie prawne oręż państwa polskiego, inspirowała do działań niepodległościowych w czasie niewoli rozbiorowej. Do Ustawy Majowej odwoływała się pierwsza porozbiorowa konstytucja z roku 1921, zaświadczając tym samym o ciągłości polskiej państwowości.

Obecnie, 230 lat od tego doniosłego wydarzenia obowiązkiem współczesnych jest kultywować dziedzictwo Konstytucji 3 Maja, przypominając jego znaczenie, ale także oddając hołd wszystkim tym, którym w ofierze za Ojczyznę przyświecało dążenie do niepodległości i suwerenności państwa polskiego opartego na nowoczesnym porządku konstytucyjnym.

Sejmik Województwa Podkarpackiego przyjmując stanowisko w tych uroczystych okolicznościach, pragnie zwrócić uwagę mieszkańców województwa na rolę Konstytucji 3 Maja w historii naszego państwa, w tym naszego regionu oraz zachęcić do refleksji nad wykorzystaniem dziedzictwa Konstytucji do podkreślania roli narodu polskiego w stanowieniu podwalin pod nowoczesny, oparty o zasady porządku prawnego i obywatelskiej odpowiedzialności model państwa, stanowiąc tym samym istotny, polski wkład w dzieje europejskiej cywilizacji.